

REFERENTIE No.:

7438

INFORMATIEKOPIE:

Z
dbi,-/pl,-/ef
ZS
dio,-/pz
doa,-/op
dges
dnw
dwh
dvv

MINISTERIE VAN BUITENLANDSE ZAKEN

Kopie No.

26

AFDELING VERBINDINGEN

's-GRAVENHAGE, LANGE HOUTSTRAAT 28
TEL. Nos: 180309; 184000-284

VERZONDEN CODEBERICHT

DATUM VAN VERZENDING:

26 augustus 1958

AFKOMSTIG VAN:

min. v. b.z.

[1206406]

vdw/jr/z

Dir./Afd.: dbi/pl

Visie:

Ag. No:

Dossier:

MINUUT GEPARAFEERD DOOR:

BESTEMD VOOR:

washington

informatiekopie per koerier aan: nato-posten, djakarta
en canberra.

PARAAF:

geheim

op drieëntwintig dezer heb ik de ambassadeur van de verenigde staten ontvangen en hem onder verwijzing naar de scherpe reactie in pers en publieke opinie op de amerikaanse wapenleveringen aan indonesie medege deeld dat ik mij genoodzaakt voel de hoofdredacteuren van de grote dagbladen vertrouwelijk in te lichten over de achtergronden stp voorts heb ik young op de hoogte gebracht van het verzoek van de kamerfracties der verschillende partijen om een bijeenkomst van de kamercommissie voor buitenlandse zaken te doen beleggen ter bespreking der onderwerpelijke aangelegenheid stp ik wees de ambassadeur erop hoe zwaar deze zaak blijkbaar door de kamers wordt opgevat kma aan gezien het ongebruikelijk is tijdens het reces de kamer commissies bijeen te doen komen stp als een verder symptoom van de scherpe nederlandse reactie refereerde ik aan de door het kamerlid professor gerbrandy terzake gestelde vragen stp

de verwijten tegen de verenigde staten van neder landse zijde concentreren zich op drie kwesties dbbpnt primo de wapenleveranties zelf stp secundo de weigering van de verenigde staten enige solidariteit met nederland te tonen voor wat betreft het schandalige optreden van indonesie tegenover nederland stp de amerikaanse quo neutrale unquo houding terzake gaat zover dat de verenigde staten zelfs ongenegen zijn vast te leggen in djakarta kma dat amerika het indonesische optreden afkeurt stp en dit ondanks de tegen nederland gerichte rol van amerika tijdens de jaren negentienhonderd vijfveertig tot negentienhonderd negenenveertig stp ik wees in dit verband wederom op de amerikaanse plichtsverzaking als lid van de u n c i stp tertio de weigering van de verenigde staten om nederland

-2-

1026 824384 - 1

3. Over de inhoud van een codeber. mag niet met verwijzing naar het bezem. per telefoon worden gesproken.
4. Dossiers, welke codeber. bezatten, dienen veilig te worden opgeborgen.

2. Afschriften van codeberichten mogen uitsluitend door de afdeling Verbindingen worden vervaardigd

1. Op een codeber. mag teleg. niet in open taal worden geantwoord, tenzij aan bepaalde voorwaarden wordt voldaan (zie Richtlijnen).

VERZONDEN CODEBERICHT

VERVOLG

Ref. No: 7438

-2-

Rubricering: geheim

openlijk te steunen in het nieuw guinea geschil hoewel de regering van de verenigde staten weet dat in deze kwestie alle recht uitsluitend bij nederland ligt stp

de ambassadeur antwoordde dat hij het nederlandse standpunt en ons onbehagen ten aanzien van de amerikaanse politiek zeer wel begreep en dat hij steeds met grote kracht de nederlandse visie onder de aandacht van zijn regering bracht stp hij herhaalde dat de amerikaanse regering dankbaar is voor de door de nederlandse regering betoonde terughouding stp voor wat de wapenleveranties betreft zou hij met klem zijn regering adviseren in de nato stelling te nemen tegen het zenden van zware wapenen aan indonesie stp sprekende over de levering van de landingsvaartuigjes beriep de ambassadeur zich we derom op de visie der amerikaanse marine autoriteiten dat deze bootjes die hoogstens twintig man kunnen vervoeren en nauwelijks zeewaardig zijn kma niet tegen nederlands nieuw guinea gebruikt kunnen worden stp het is voorts bepaald onzeker of het oorlogsscheepje de zg quo sub chaser unquo waarover gesproken is kma inderdaad opgeleverd zal worden stp young zeide zich opnieuw tot zijn regering te zullen wenden en daarbij het nederlandse standpunt betreffende de drie hoger genoemde punten volledig uiteen te zetten stp

dat de amerikaanse regering het nederlandse standpunt niet als irrelevant ter zijde legt bleek volgens de ambassadeur uit het feit dat hij opdracht heeft gekregen zich naar washington te begeven teneinde aanwezig te zijn bij de aanstaande besprekingen tussen minister casey en minister dulles en bij mijn daaraanvolgend te washington te houden consultaties met mijn amerikaanse collega en de topleiding van het state department stp hij liet mij in dit verband een telegram van de onder staatssecretaris herter zien waarin deze hem seinde dat mijn bezoek op het einde van de volgende maand in washington door de amerikaanse regering op prijs wordt gesteld en dat gehoopt wordt dat alle problemen rondom indonesie diepgaand met mij zullen worden besproken stp

Luns 302 ++

4. Over de inhoud van een codebericht mag niet met verwijzing naar dat bericht per telefoon worden gesproken.

3. Afschriften van codeber. mogen uitsluitend door de afd. Verbindingen worden vervaardigd

codeber. mag teleg. niet in open taal worden geantwoord. s, welke codeber. bevatten, dienen veilig te worden opgebo

3. Over de inhoud van een codeber. mag niet met verwijzing naar dat bericht per telefoon worden gesproken.
4. Dossiers, welke codeber. bevatten, dienen veilig te worden opgeborgen.

2. Afschriften van codeberichten mogen uitsluitend door de afdeling Verbindingen worden vervaardigd.

1. Op een codeber. mag teleg. niet in open taal worden gezegd, tenzij aan bepaalde voorwaarden wordt voldaan (zie Richtlijnen).

REFERENTIE No.:

7467

INFORMATIEKOPIE:

Z
dbi, -/pl/ef
ZS
dio, -/pz
doa, -/op
dges
dwh
dnw
dwb

MINISTERIE VAN BUITENLANDSE ZAKEN

Kopie No. 21

AFDELING VERBINDINGEN

's-GRAVENHAGE, LANGE HOUTSTRAAT 28
TEL. Nos: 180309; 184000-284

VERZONDEN CODEBERICHT

DATUM VAN VERZENDING:

27 augustus 1958

AFKOMSTIG VAN:

min. v. b.z.

Dir./Afd.: dbi/pl

Visie:

Ag. No:

Dossier:

MINUUT GEPARAFEERD DOOR:

vdw/jr/z

BESTEMD VOOR: washington
informatiekopie per koerier aan: canberra, djakarta,
nato-posten

PARAAF:

geheim

op vijftwintig dezer bezocht mij de amerikaanse ambassadeur en deelde mij het volgende mede stp de amerikaanse regering heeft in het licht van de nederlandse bezwaren de kwestie van de wapenleveranties aan indonesie nogmaals met grote aandacht bestudeerd waarbij speciaal de mogelijkheden van agressief optreden door indonesie tegen nederlands nieuw guinea werden overwogen stp de hoogste militaire adviseurs t w de joint chiefs of staff zijn hierbij geraadpleegd stp een verder argument tot herwaardering was de rede van soekarno op zeventien dezer die zo herhaalde mij young op de amerikaanse regering een zeer slechte indruk heeft gemaakt stp onder herhaald verzoek om s t r i k t e g e h e i m h o u d i n g deelde de ambassadeur mij mede dat besloten was en de quo phasing unquo hk dus de tijdstippen van aflevering slhk te vertragen en het totaalbedrag aanzienlijk geringer te maken dan oorspronkelijk overwogen was stp het door de indonesische ambassadeur in washington moekarto aanvang van verleden week aan de pers gegeven cijfer van dollar veertig miljoen is dan ook veel te hoog stp besloten werd dat het totaalbedrag van alle leveringen zal blijven onder dollar zeven miljoen stp van dit bedrag zal vijftenzestig procent bestemd zijn voor jeeps lichte wapenen en ammunitie en dertien procent voor medisch materiaal en communicatie middelen stp over de resterende tweentwintig procent is nog geen beslissing genomen uitgezonderd de zes landingsvaartuigjes die naar de ambassadeur mij wederom herhaalde bepaaldelijk niet buiten beschermde wateren zullen kunnen worden gebruikt en die plaats bieden voor ongeveer twintig man stp de levering der vier helicopters staat weer op losse schroeven stp overwogen wordt om voor iedere helicopter drie lichte en langzame eenpersoons vliegtuigen te leveren voor trainingsdoel

VERZONDEN CODEBERICHT

VERVOLG

-2-

Ref. No: 7467

Rubricering: geheim

einden stp de levering van de quo sub chaser unquo zou eventueel ook onder deze tweeëntwintig procent vallen doch het is zeer onzeker of het sloopje geleverd zal worden en in het bevestigende geval zal dit eerst na geruime tijd geschieden stp de ambassadeur sprak van een of anderhalf jaar stp

tenslotte was besloten dat er in de percentage verdeling geen wijzigingen zullen worden aangebracht en evenmin in de aard van het materieel stp

hoewel de Amerikaanse regering begrijpt dat de Nederlandse regering niet bevredigd is hoopt zij dat de bovenstaande mededelingen desalniettemin gerust stellend zullen werken stp

Luns 305.

4. Over de inhoud van een codebericht mag niet met verwijzing naar dat bericht per telefoon worden gesproken.

3. Afschriften van codeber. mogen uitsluitend door de afz. Verbindingen worden vervaardigd.

1. codeber. mag teogr. niet in open taal worden geantwoord. s, welke codeber. bevatten, dienen veilig te worden opgeborgen.